

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

judecând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2021, în cauza penală în privința lui,

Arapan Mihail

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 04.10.2018 – 10.01.2020;

Instanța de apel: 07.02.2020 – 31.05.2021;

Instanța de recurs: 04.10.2021 – 18.04.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, din 10 ianuarie 2020 inculpatul Arapan Mihail a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, inculpatul Arapan Mihail, într-o zi din luna septembrie 2017, având intenția dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane și anume, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii obiectului, cunoscând faptul că Radeanu Veaceslav dorește să obțină permis de conducere a automobilelor în modul prevăzut de legislație, el, aflându-se în stradă în satul Sipoteni, raionul Călărași, în apropiere de casa părintească a lui Radeanu Veaceslav, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul că îl va ajuta la obținerea permisului de conducere, deoarece are cunoscuți la Secția Înmatricularea Transportului și Calificarea Conducătorilor Auto din mun. Bălți, cunoscând despre faptul imposibilității executării de către el a obligațiilor asumate, în mod ilicit, a pretins și primit de la Radeanu Veaceslav bani în sumă de 15.000 lei, neonorându-și ulterior obligațiunile sale față de ultimul, acțiuni intenționate prin care i-a cauzat acestuia daune materiale în proporții

considerabile în cuantum de 15.000 lei.

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, apel a declarat avocatul Vladislav Jian în interesele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Arapan Mihail învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal să fie achitat.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- în baza probelor administrate în cadrul ședinței judiciare faptul însușirii de către Arapan Mihail a sumei de 15 000 lei de la Radeanu Veaceslav nu și-a găsit confirmare;

- astfel, nici unul dintre martorii audiați în cadrul ședinței judiciare - Popovici Serghei, Oanța Vasile, Radeanu Grigore nu au indicat asupra faptului că ar fi văzut nemijlocit momentul transmiterii banilor de către Radeanu Veaceslav lui Arapan Mihail anume a sumei de 15 000 lei și anume pentru favorizarea obținerii de către primul a permisului de conducere. Mai mult ca atât, partea vătămată a susținut în ședința de judecată că a transmis banii inculpatului în or. Călărași, când au venit la școala auto să perfecteze un certificat. Pe de altă parte, Popovici Serghei a indicat că pătimitul Radeanu Veaceslav a transmis bani inculpatului la poarta primului, în s. Sipoteni, r-nul Călărași, câți bani și cu ce scop el nu cunoaște. Declarații similare a dat și martorul Oanța Vasile;

- în asemenea împrejurări se confirmă declarațiile inculpatului făcute în cadrul ședinței judiciare, care sunt în coroborare cu cele făcute în calitate de bănuț și învinuit precum că într-adevăr a primit sume bănești de la pătimit, însă în sume mai mici și pentru acoperirea cheltuielilor de deplasare cu automobilul personal al inculpatului de care a beneficiat pătimitul;

- la fel, între cei doi se atestă existența unor relații civile de împrumut, confirmat de martorii audiați, și anume inculpatul Arapan Mihail i-a împrumutat lui Radeanu Veaceslav bani pentru procurarea unui automobil BMW. Aceste împrejurări la fel pun la îndoială existența faptului infracțiunii;

- totodată descrierea faptei criminale așa cum este indicată în rechizitoriu, conține elemente ale infracțiunii prevăzute la art. 326 alin. (1) Cod Penal - acceptarea banilor pentru sine de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice;

- sub acest aspect, versiunea înaintată de Radeanu Veaceslav a fost verificată de organul de urmărire penală competent - DGT Nord a CNA, care și a pornit urmărirea penală;

- faptul că DGT Nord a CNA nu a constatat existența împrejurărilor menționate mai sus și nu a exercitat urmărirea penală sub aspectul menționat, denotă că în acțiunile lui Arapan Mihail nu se conțin nici indicii infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod Penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2021 a fost admis apelul declarat de avocatul Vladislav Jian în interesele inculpatului Arapan Mihail, casată parțial, sentința Judecătorei Strășeni, sediul Călărași din 10 ianuarie 2020, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Arapan Mihail recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod Penal, pedeapsa aplicată a fost suspendată condiționat în baza art. 90 alin. (1), (6) Cod penal pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1 Instanța de apel urmare a examinării probatoriului administrat și a argumentelor invocate a reținut că instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Arapan Mihail încadrarea juridică corespunzătoare, și anume conform art. 190 alin. (1) Cod Penal – escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii obiectului, care a produs daune considerabile.

În cadrul cercetării judecătorești, instanța de apel a constatat cu certitudine că vina inculpatului Arapan Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod Penal se dovedește prin cumulul de probe administrate și nominalizate supra, și anume prin declarațiile părții vătămate, declarațiile martorilor și probele scrise cercetate din materialele dosarului penal, care coroborează între ele și demonstrează incontestabil vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Apreciind în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, cumulul probelor acumulate și examinate în cadrul cercetării judecătorești a constatat că, inculpatul Arapan Mihail în luna septembrie 2017 cu intenția de a dobândi ilicit bunurile ce aparțin lui Radeanu Veaceslav, l-a indus în eroare pe acesta și prin abuz de încredere sub pretextul că-l va ajuta să obțină permisul de conducere, având cunoștințe în acest sens, a pretins de la Radeanu Veaceslav suma de 15 000 lei, neonorându-și ulterior obligațiunile asumate.

În acest sens, instanța de apel a constatat că, vinovăția inculpatului Arapan Mihail a fost dovedită prin declarațiile părții vătămate Radeanu Veaceslav, care a indicat că, a transmis inculpatului Arapan Mihail suma de 15 000 lei, pentru ca ultimul să-l ajute cu obținerea permisului de conducere.

S-a constatat că, circumstanțele de fapt relatate de către partea vătămată au fost confirmate prin declarațiile martorului Popescu Sergiu și Oanța Vasile, care în ședința de judecată au confirmat că Radeanu Veaceslav în prezența lor a

transmis o sumă de bani lui Arapan Mihail, care erau destinați pentru ca Arapan Mihail să-l ajute pe Radeanu Veaceslav prin intermediul unei cunoștințe de a sa, să obțină permisul de conducere.

Cu referire la poziția de nerecunoaștere a vinovăției de către inculpatul Arapan Mihail în comiterea infracțiunii ce i se impută, instanța de apel a apreciat-o drept o poziție de apărare a acestuia, luată cu scopul de a evita răspunderea penală pentru fapta comisă. Or, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că, inculpatul Arapan Mihail deși neagă faptul că nu a pretins suma de 15 000 lei de la partea vătămată Radeanu Veaceslav, pentru a-l ajuta să obțină permisul de conducere, afirmațiile acestuia sunt combătute prin declarațiile părții vătămate Radeanu Veaceslav care a confirmat în ședința de judecată că suma de 15000 lei i-a transmis-o lui Arapan Mihail în or. Călărași, când au venit la școala auto să-i facă un certificat că a trecut cursurile practice și că acesta i-a spus că are cunoștințe la școala auto și o să-l ajute să obțină permisul.

Declarații similare au depus și martorii Popovici Serghei și Oanța Vasile, care la fel au confirmat că au văzut când Arapan Mihail a luat suma de bani din mâna lui Radeanu Veaceslav pentru obținerea permisului de conducere.

Instanța de apel a reținut că inculpatul Arapan Mihail fiind audiat în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, indicând că s-a împăcat cu partea vătămată Radeanu Veaceslav, a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

Cu referire la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Arapan Mihail, instanța de apel a reținut că după caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal se califică ca infracțiune „mai puțin gravă”, pentru care legea penală prevede sancțiunea sub formă de amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

În conformitate cu art. 76 Cod penal, careva circumstanțe atenuante în privința inculpatului Arapan Mihail nu au fost constatate. În conformitate cu art. 77 Cod penal, cu titlu de circumstanță agravantă s-a reținut - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 15 februarie 2019, inculpatul Arapan Mihail a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal la 4 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis. În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de 3 ani. Prin Decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2019 s-a admis apelul părții vătămate, s-a casat sentința cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care procesul penal în privința lui Arapan Mihail a încetat în legătură cu împăcarea părților în temeiul art. 109 Cod penal.

Cu referire la personalitatea inculpatului Arapan Mihail, instanța de apel a reținut că, la judecarea cauzei în instanța de fond, inculpatul nu a recunoscut vinovăția, iar la judecarea cauzei în instanța de apel acesta a recunoscut vina, la locul de trai se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, are doi copii minori la întreținere, nu este încadrat în câmpul muncii.

S-a mai reținut că în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, inculpatul Arapan Mihail și partea vătămată Radeanu Veaceslav au înaintat cerere prin care au declarat că s-au împăcat și nu au pretenții de ordin material sau moral unul față de altul. În legătură cu acest fapt, părțile au solicitat încetarea procesului penal din motivul împăcării părților.

Instanța de apel a respins solicitarea părții apărării de a dispune încetarea procesului penal intentat în privința inculpatului Arapan Mihail în temeiul art. 109 alin. (1) Cod penal, deoarece la judecarea cauzei penale în instanța de fond, părțile nu au solicitat încetarea procesului penale pe motivul împăcării, iar potrivit alin. (2) art. 109 Cod penal, împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și până la retragerea completului de judecată pentru deliberare.

În acest sens, instanța de apel a notat că, prin reglementarea în art.109 Cod penal a momentului până când poate avea loc împăcarea părților, legiuitorul a avut în vedere ca moment final, este atunci când cauza se judecă de către instanța de fond, când completul s-a retras pentru deliberare cu adoptarea sentinței respective. Prin urmare, până la acest moment părțile se pot împăca în cazul infracțiunilor prevăzute de alin. (1) art. 109 Cod penal, cu excepția celor prevăzute de alin. (1) art. 276 Cod de procedură penală.

Instanța de apel analizând procesul de individualizare a pedepsei penale efectuat de către instanța de fond în privința inculpatului Arapan Mihail pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal atestă că, soluția instanței de fond referitor la aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani este echitabilă în coraport cu personalitatea inculpatului, fiind stabilită în limitele sancțiunii normei penale, în acest sens, urmându-se a se evidenția faptul că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, anterior a fost judecat.

Însă, în ceea ce privește soluția instanței de fond referitor la modalitatea de executare a pedepsei penale sub formă de închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, instanța de apel a conchis că, în virtutea circumstanțelor noi apărute la judecarea apelului, aceasta este inequitabilă, așa cum inculpatul Arapan Mihail a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, s-a împăcat cu partea vătămată Radeanu Veaceslav care nu are careva pretenții materiale sau morale față de inculpat.

Astfel, în conformitate cu art. 90 Cod penal, instanța de apel a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilită inculpatului Arapan

Mihail pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, care prin recursul ordinar declarat, invocând incidența pct. **6)** și **10)** a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2021, cu menținerea sentinței Judecătorei Strășeni, sediul Călărași, din 10 ianuarie 2020, fără modificări, din motiv că apelul a fost greșit admis.

În motivarea recursului ordinar declarat, procurorul a invocat următoarele argumente:

- modalitatea de executare a pedepsei închisorii aleasă de către instanța de apel nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta săvârșită, consecințele acesteia dar și de impactul social al evenimentelor prejudiciabile asupra părților vătămate și asupra persoanelor care au devenit martori involuntari ai evenimentelor și nu în ultimul rând comportamentul inculpatului Arapan Mihail înainte, în timpul și după săvârșirea infracțiunii, având în vedere faptul că aceasta nu a realizat nici la momentul evenimentelor și nici după consumarea lor pericolul social pe care îl comportă faptele sale și nu a considerat la momentul derulării evenimentelor faptele săvârșite ca fiind reprobabile;

- instanța de apel nu a răsturnat evaluările făcute de către instanța de fond cu privire individualizarea modalității de executare a pedepsei de către inculpatul Arapan Mihail;

- instanța de fond corect a reținut că inculpatul Arapan Mihail nu se poate corecta desinestătător și că în acest sens se necesită intervenirea invazivă a instituțiilor statului specializate în implementarea programelor educaționale și de integrare în societate din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor. Iar instanța de apel, la dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii de către inculpatul Arapan Mihail trebuia să combată evaluările descrise supra făcute de către instanța de fond și prin argumente convingătoare să rețină că instanța de fond a greșit atunci când a constatat că corectarea desinestătătoare a inculpatului este posibilă fără izolarea lui de societate;

- recuperarea daunelor materiale cauzate părții vătămate nu trebuia tratată de către instanța de apel ca o împrejurare care ar indica asupra corectării inculpatului Arapan Mihail sau a posibilității corectării acestuia în viitorul apropiat;

- instanța de apel greșit a pus la baza evaluării posibilității de suspendare condiționată a executării pedepsei închisorii numite în sarcina inculpatului Arapan Mihail, faptul că acesta și-ar fi recunoscut vinovăția. Constatarea enunțată, a instanței de apel, contravine explicit atât lucrărilor cauzei penale cât și poziției adoptate de către inculpat în cadrul cercetărilor judecătorești în

instanța de apel;

- din declarațiile făcute de către inculpatul Arapan Mihail în cadrul cercetărilor judecătorești în instanța de apel au rezultat aceleași împrejurări relatate de către acesta în fața organului de urmărire penală și instanței de fond, diferența făcând-o doar faptul recuperării daunei materiale cauzate părții vătămate Radeanu Veaceslav;

- în fața instanței de apel, inculpatul Arapan Mihail a continuat să insiste asupra caracterului civil al relațiilor dintre el și partea vătămată în legătură cu primirea sumei de 15 000 lei, tratând acea tranzacție ca fiind una de împrumut;

- instanța de apel trebuia să țină cont de faptul că inculpatul Arapan Mihail nu a conștientizat nici până la acesta etapă a procedurilor pericolul social al faptei săvârșite, aceasta devreme ce a tăgăduit (cu sens de nerecunoaștere) faptele sale, încercând să inducă în eroare atât organul de urmărire penală cât și instanțele de fond și apel referitor la împrejurările care au generat fapta dar și la participarea/rolul lui la desfășurării evenimentelor prejudiciabile;

- în opinia părții acuzării, caracteristica negativă a inculpatului în comunitatea în care locuiește dar și comportamentul social sistemic recalcitrant, condamnat penal de cel puțin 3 ori, inclusiv pentru săvârșirea unei infracțiuni de omor calificat prevăzute la art. 88 pct. (6) Cod penal în redacția anului 1961, urma să constituie un semnal de alarmă pentru instanța de apel că acesta nu se v-a putea corecta desinestător, fără aplicarea unor programe de resocializare invazive și de consiliere psihosocială realizate de către specialiștii din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor;

- inculpatul Arapan Mihail anterior a fost tras la răspundere penală și condamnat prin sentința Judecătoriei Călărași din 23 martie 2001 pentru săvârșirea infracțiunii de sustragere pe ascuns a bunurilor din avutul altei persoane prevăzută la art. 119 alin. (3) Cod penal (redacția anului 1961) la pedeapsă sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării ei în ordinea stabilită la art. 43 Cod penal, prin decizia Tribunalului Chișinău din 8 noiembrie 2001 pentru săvârșirea infracțiunii de omor premeditat prevăzută la art. 88 pct. (6) și 142 alin. (1) Cod penal (redacția anului 1961) la pedeapsă sub formă de privațiune de libertate pe termen de 14 ani;

- nici una din condamnările date anterior în privința inculpatului Arapan Mihail nu l-au disciplinat pe acesta în spiritul respectării legalității și ordinii de drept și în condițiile respective nu comportă seriozitate concluzia instanței de apel că o altă condamnare ulterioară suspensivă de executare v-a fi una eficientă, echitabilă și mai important, v-a fi în stare să realizeze scopul declarat al pedepsei penale de corectare a inculpatului;

- instanța nu a motivat în descriptivul deciziei recurate soluția de casare din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, a sentinței Judecătoriei Strășeni sediul Călărași din 10 ianuarie 2020.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul declarat urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol. În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Din sumarul recursului ordinar înaintat, Colegiul penal lărgit constată că procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg a indicat în calitate de temeiuri de drept pentru casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2021, prevederile art. 427 alin. (1) pct. **6) și 10)** Cod de procedură penală, conform cărora: hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului, pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.*

Analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal lărgit constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului ordinar declarat, în acest sens evidențiind următoarele raționamente.

Referitor la temeiul de recurs indicat de procuror, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că „*hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*”, Colegiul penal lărgit în urma cercetării materialelor cauzei constată că acesta nu și-a găsit confirmarea, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată și-a întemeiat soluția de casare parțială a sentinței primei instanțe în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, prin care inculpatului Arapan Mihail, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal și condamnat la 2 ani închisoare, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei, în baza art. 90 alin. (1), (6) Cod penal pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani, concluzie la care a ajuns instanța de apel în urma verificării probelor apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală și a circumstanțelor cauzei, conformându-se cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, a emis o

decizie care cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, și în partea contestată de procuror în prezentul recurs, din care considerente instanța de recurs nu identifică motive justificative de a interveni în respectiva decizie.

Cercetând motivele procurorului cu privire la necesitatea casării deciziei instanței de apel prin prisma temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiu penal lărgit atestă că ultimul își exprimă dezacordul aplicării de către instanța de apel a prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, stabilită inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, adoptând soluție eronată în acest sens, deoarece pedeapsa numită ultimului este neproportională circumstanțelor stabilite la caz, fiind una blândă.

Analizând hotărârea judecătorească atacată sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că soluția instanței de apel în latura stabilirii pedepsei este întemeiată, la adoptarea căreia s-a ținut cont în deplină măsură de dispoziția alin. (1) art. 75 Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

Instanța de recurs relevă că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

În sensul celor indicate mai sus, Colegiul penal lărgit conchide că concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind aplicată în limitele legii.

În susținerea concluziilor sale, instanța de recurs relevă că, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis această infracțiune, având deplină libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei și a quantumului pedepsei.

Colegiul penal lărgit consideră că, nu pot fi reținute alegațiile privind aplicarea eronată în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, or, concluzia privind posibilitatea aplicării acestor prevederi este o prerogativă doar a instanței de judecată, care stabilește dacă scopul pedepsei penale poate fi atins fără executare efectivă a acesteia.

Referitor la argumentul procurorului precum că "modalitatea de executare a pedepsei închisorii aleasă de către instanța de apel nu este în acord cu principiul proporționalității", Colegiul penal lărgit, constată că instanța de apel, la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, în urma cercetării materialelor cauzei, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, a ajuns la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei, acționând fără careva derogări de la prevederile respectivului articol.

Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 "Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel", explică că conform art. 409 Cod de procedură penală, prin efectul devolutiv al căii de atac se înțelege condiționarea examinării apelului doar în privința apelantului și calității lui procesuale, cât și examinarea tuturor aspectelor de fapt și de drept, inclusiv în afara motivelor invocate în apel, dacă acestea sânt în favoarea inculpatului ori apelantului. Prin declararea apelului se provoacă o verificare multilaterală de fapt și de drept a sentinței, verificare care se efectuează în măsura în care hotărârea a fost atacată, în baza materialelor din dosar doar în privința acelor fapte care au format obiectul judecării în prima instanță.

În speță, instanța de apel verificând sentința în temeiul motivelor de achitare a inculpatului, invocate în apelul declarat de apărător, a stabilit netemeinicia acestora și corectitudinea stării de fapt și de drept constatate de prima instanță, însă în virtutea circumstanțelor noi apărute, că inculpatul și-a recunoscut vina, a apreciat drept inechitabilă modalitatea de executare a pedepsei stabilite, împrejurări ce au condiționat în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, casarea parțială a sentinței cu dispunerea suspendării pedepsei penale stabilite pe un termen de probațiune de 2 ani, aspecte ce determină netemeinicia criticilor procurorului în sensul dat.

Din sumarul recursului ordinar declarat de procuror, Colegiul penal lărgit reține că motivându-și opinia recurentul nu a dezbătut argumentele instanței de apel, făcând în fapt constatări declarative și nefondate, în prim plan axându-se

pe faptul că Arapan Mihail a fost anterior tras la răspundere penală, fără a ține cont de lipsa antecedentelor penale, de întrunirea cumulativă a condițiilor expres prevăzute de lege pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, de faptul că i se impută comiterea unei infracțiuni mai puțin grave, inclusiv de întreaga conduită a inculpatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, care a recunoscut vina, s-a împăcat cu partea vătămată restituindu-i prejudiciul material cauzat prin infracțiune, la locul de trai se caracterizează pozitiv, la medicul narcolog și psihiatru nu se află și are doi copii minori la întreținere.

Ținând cont de constatările enunțate mai sus, Colegiul penal lărgit consideră că în prezenta cauză nu s-au stabilit circumstanțe ce ar dovedi faptul aplicării unor pedepse individualizate contrar prevederilor legale, măsura de pedeapsă aplicată lui Arapan Mihail fiind în limitele sancțiunii, cu respectarea criteriilor prevăzute de legislația procesual penală, circumstanțe ce condiționează concluzia că instanța de apel i-a stabilit inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, care răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Rezumând cele expuse, instanța de recurs consideră, că în speță nu a fost constatată prezența unor erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare în sensul casării deciziei contestate în partea stabilirii pedepsei inculpatului.

Colegiul penal lărgit notează, că argumentele aduse de procuror în susținerea solicitărilor din recursul ordinar, în esență, au constituit obiect de examinare în instanța de apel, asupra căreia instanța s-a expus în mod întemeiat așa cum este indicat în pct. 7.1. al prezentei decizii, concluzii pe care instanța de recurs și le însușește, fiind inoportună repetarea acestora, ce este conform practicii CtEDO, expuse în pct. 37 din hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

Totodată s-a constatat că instanța de apel a examinat prezenta cauza penală fără careva abateri de la normele de procedură, hotărârea adoptată a realizat o justă interpretare și aplicare a normelor de procedură penală, decizia fiind legală, întemeiată și argumentată, pedeapsa fiind stabilită de instanță argumentat, luându-se în considerare prevederile legale ce reglementează acest aspect.

În acest context, Colegiul penal consideră că argumentele invocate de către procuror în recursul declarat, sunt neîntemeiate, fapt ce determină concluzia de respingere a acestuia ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii contestate.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2021, în cauza penală în privința lui *Arapan Mihail xxxxxxxx*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **03 iunie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion